

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра філософії та історії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
В. П. Казарін
«26» _____ 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності **052 «Політологія»** (освітня програма «Політологія») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр»

УХВАЛЕНО:
на засіданні кафедри філософії та історії
Протокол № 6 від «28» січня 2021 р.

Зав. кафедри _____ В. Ж. Попов

Київ – 2021

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 052 «Політологія» (освітня програма «Політологія») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр». – К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2021. – 7 с.

Укладач:

Т.С. Тимошенко – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та історії ТНУ імені В. І. Вернадського

Рецензенти:

Л.С. Тарасюк – доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та історії
ТНУ імені В. І. Вернадського

І. Г. Кудря – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії та історії ТНУ імені В. І. Вернадського

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол №__ від «__»_____2021 р.

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	4
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань	6
IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань	7

I. Загальні положення

«Політологія», як складова блоку соціо-гуманітарних дисциплін, є обов'язковим предметом, що вивчається в вищих навчальних закладах України.

Предметом «Політології» як навчальної дисципліни є вивчення об'єктивних закономірностей світового політичного процесу, політичних відносин в окремих країнах і групах держав; відносини між класами, державами, націями, де головне завдання полягає в тому, щоб утримати, зберегти або завоювати владу; способи управління соціально-політичними процесами.є вивчення об'єктивних закономірностей світового політичного процесу, політичних відносин в окремих країнах і групах держав; відносини між класами, державами, націями, де головне завдання полягає в тому, щоб утримати, зберегти або завоювати владу; способи управління соціально-політичними процесами.

«Політологія» покликана дати політологічну освіту студентам, *метаякої* є вивчення сутності, історії, теорії і методології політичної діяльності і поведінки. Вміти орієнтуватися в основних світових політичних школах, концепціях і напрямках, знати і вміти давати характеристику українським політичним вченням, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, про об'єкт і суб'єкт політики, знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів у житті держави і суспільства, мати уявлення про процеси міжнародного політичного життя, геополітичну обстановку, місце, роль і статус України в сучасному світі, володіти навичками політичної культури, вміти застосовувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності. Серед *завдань*, що постають з мети політологічної освіти і потребують розв'язання, наступні:

- засвоїти методологію вивчення діяльності і розвитку політичних систем і політичних процесів;
- вміти орієнтуватися в основних світових політичних школах, концепціях і напрямках розвитку політології, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів;
- вміти робити аналіз політичного життя, знати геополітичну обстановку, місце і роль, статус України в сучасному політичному світі;
- набути навичок практичного використання теоретичних знань у практичній діяльності.

Програмою курсу «Політологія» передбачено вивчення *основних питань теорії політики – теоретичний блок*: предмет, основні поняття політології, структура та функції політики, основні школи та концепції політології; *історичний блок – історія світової та української політичної думки*: розвиток світової політичної думки від античних часів до наших днів із висвітленням найвидатніших політологічних досягнень; історичний та актуальний зрізи розвитку української політичної думки у її взаємозв'язках зі світовою політичною думкою.

II. Організаційно-методичні рекомендації

Тест з «Політології» містить 10 тестових завдань, за кожне з яких можна отримати 20 балів.

До кожного завдання пропонується 3-5 варіантів відповіді, серед яких є правильні (у формулюванні завдання зазначається, що правильних відповідей більше, ніж одна). Завдання вважається виконаним правильно, якщо учасник вибрав і позначив правильні варіанти відповіді у бланку відповідей. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо у завданні, де більш, ніж одна правильна відповідь: а) позначено неправильну відповідь; б) відповідь не позначено взагалі, а у завданні, де лише одна правильна відповідь: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено більш, ніж одну відповідь (навіть якщо серед них правильна); в) відповідь не позначено взагалі.

На виконання тесту з Політології відведено 120 хвилин.

Система оцінювання окремих завдань і тесту в цілому

Алгоритм оцінювання: $10 \cdot 20 = 200$ балів.

III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань

Теорія політології

1. Предмет та об'єкт політології як науки. Методи та функції політології.
2. Основні парадигми політичної науки. Поняття та розуміння політики.
3. Політика як суспільне (соціальне) явище.
4. Сутність, структура та функції політичної ідеології.
5. Ідеологічні течії у сучасному світі: лібералізм, консерватизм, соціал-демократизм, фашизм, комунізм.
6. Державотворення в Україні та національна ідея.
7. Функціонування ідеології у тоталітарному та демократичному суспільствах.
8. Світогляд, ідеологія та політика: особливості взаємовпливу та взаємозв'язку. Основні ідеологічні теорії сучасності.
9. Основні концепції (етимологія) політичної влади.
10. Структура та функції політичної влади. Способи існування, форми та методи здійснення влади.
11. Зміст концепції поділу влад. Концепція політичної легітимності М. Вебера.
12. Державна влада, як вища форма політичної влади.
13. Поняття демократії. Витоки, зміст та основні форми.
14. Політичні принципи і інститути демократії. Сучасні концепції демократії.
15. Історичні форми і моделі демократії. Демократія як політичний режим.
16. Демократія в Україні: від ідеалу до реальності
17. Сутність, типологія та функції політичних партій. Партійні системи: поняття, типологія.
18. Громадсько-політичні об'єднання та рухи.
19. Проблеми технологізації політичних партій, громадсько-політичних об'єднань та рухів.
20. Сутність і функції держави. Основні концепції походження держави.
21. Роль держави в політичній системі суспільства.
22. Основні ознаки та принципи правової держави.
23. Поняття, сутність політичного режиму. Авторитарні політичні режими.
24. Характеристика політичного режиму в сучасній Україні.
25. Сутність політичної системи суспільства.
26. Політичний процес: поняття та структура.
27. Виборчий процес та виборчі системи як способи реалізації політичного процесу.
28. Політичні технології.
29. Політична діяльність як різновид людської діяльності.

Історія політичної думки

1. Політична думка Стародавнього світу.
2. Політична думка Стародавнього Китаю, Індії.
3. Політична думка Стародавньої Греції та Риму.
4. Політичні вчення доби Раннього християнства.
5. Особливості політичної думки Середньовіччя.
6. Політичні ідеї мислителів Київської Русі.
7. Розвиток політичної думки періоду Галицько-Волинського князівства та Литовсько-Польської держави.
8. Політико-правові ідеї Кирило-Мефодіївського товариства.
9. Значення Києво-Могилянської академії як осередку культури і освіти.
10. Основні напрями української політичної думки середини XVI-XX ст.
11. Ознаки демократизму української політичної думки XVI-XVIII ст.

12. Становлення політичної думки Нового часу.
13. Політична думка Новітнього часу - сучасна зарубіжна політологія.

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Брегета А.Ю. Основи політології: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000.
2. Політологічний енциклопедичний словник. – К., 1998.
3. Політологія: історія та методологія. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Ф.М.Кирилюка. – К.: Здоров'я, 2000.
4. Колодій А., Марченко В., Климанська Л., Комина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2000.
5. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Кременя В.Г., Горлача М.І. – К.: Харків, 2001.
6. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.В.Бабкіної, В.П.Горбатенко. – К., 2001.
7. Шляхтун П.П. Політологія. Теорія та історія політичної науки. – К.: Либідь, 2002.
8. Батан О. Націоналізм і націоналістичний рух. – Дрогобич, 1994.
9. Бердяев Н. Истоки и смыслрусскокоммунизма. – М., 1990.
10. Бурдяк В.І., Ротар Н.Ю. Політична культура, ідеологія, психологія: Навч. посіб. – Чернівці: Рута, 2002.
11. Голубицький О., Кулик В. Консерватизм - ідеологія порядку, стабільності і добробуту. – К., 1995.
12. Даниленко В.М., Касьянов Г.В., Кульчицький С.В. Сталінізм на Україні. 20-30-ті роки. – К., 1991.
13. Медведев Р.О. Идеологиясталинизма: историяутверждения и сущность (1929-1956). – М., 1990.
14. Павловський М. Стратегія розвитку суспільства: Україна і світ (економіка, політологія, соціологія). – К.: Техніка, 2001.
15. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Навч. посіб. – К.: Каравела; Львів: Новий світ, 2001.
16. Гнатенко П.И. Обществено-политическаямысль на У крайне во второй по-ловине XVII – середине XVIII века. – Днепропетровск, 1982.
17. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. – К., 1993.
18. Замалеев А.Ф., Зоц В.А. МыслителиКиевской Руси. – 2-е изд., перераб. и доп. – К., 1981.
19. Кухта Б. З історії політичної думки першої половини ХХ ст. – Львів, 1993 - Ч. I, II.
20. Скакун О.Ф. Политическая и правоваямысль на Украине (1861-1917). – Харьков, 1987.
21. Смолій В.А., Гуржій О.І. Як і коли почала формуватися українська нація. – К, 1991.
22. Філософія Відродження на Україні / М.В.Кашуба, І.В.Пославский, І.С.Захара та ін.; Відп. ред. М.В. Кашуба. – К., 1990.
23. Аристотель. Политика // Соч.: в 4 т. – М., 1983.
24. Историяполитических и правовых учений. Домарксистскийпериод. – М., 1991.
25. Кирилюк Ф.М., Ковш О.Г. Западноевропейскиесоциально-политическиеучения XII в. – К., 1991.
26. Кондзьолка В.В. Нариси історії античної філософії. – Львів, 1993.
27. Лосский Н.О. Историярусскойфилософии. – М., 1992.
28. Макиавелли Н. Государь. – М., 1990.
29. Монтескье Ш. О духе законов // Избр. произв. – М., 1995.
30. Платон. Государство // Соч.: в 4 т. / Общ. ред. А.Ф.Лосева и др. – М., 1990.

IV. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ПРОГРАМИ З ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

<http://pidruchniki.ws/>
<http://library.if.ua/>
<http://nbuv.gov.ua/>
<http://www.nplu.org/>